

MAGYAR NYELV
a 6. évfolyamosok számára

MNy1

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ

2017. január 21.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.
A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.**

A helyesírás értékelésénél A magyar helyesírás szabályai c. kiadvány (Akadémiai Kiadó) mindkét kiadása (11. és 12.) szerinti helyesírást el kell fogadni.

1. a) főnév: barátságot és ige: nézegetünk 1 pont

Az 1 pont csak akkor adható meg, ha a felvételiző mind a két szót a megfelelő szófaj mellé írta, másolási szempontból is hibátlan a megoldása, és más szót nem írt. A helyesen leírt szavak csak nagybetűs vagy nagy kezdőbetűs írással is elfogadhatók. Más megoldás csak akkor fogadható el, ha a megoldás a feladat minden feltételének megfelel, és a szó megléte magyar egynyelvű szótárral bizonyítható.

2. a) 5 pont

1. színésznek
2. fel kellett olvasnia
3. üres papírt
4. szemüvegem
5. felolvasná

Minden helyes megoldás 1 pont. Amennyiben a felvételiző egy helyre több szót írt be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szó is szerepel a válaszban. A helyesírási és/vagy másolási hibákat a feladatlapon javítjuk, de pontot nem vonunk le értük. Csak a pontsorokra írt válaszok értékelhetők, a feladatban történő jelölések csak kísérletezésnek számítanak.

3. a) B) nyár 2 pont

- b) B) idő 2 pont

Amennyiben a felvételiző egynél több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszban. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni. Ennél a két részfeladatnál csak 0 vagy 2 pont adható.

4. a) 5 pont

tör	3	tór
tanúskodik	3	súlyosbítja
vízszintes	1	külömbőség
gyógyúlva	2	gyógyítva
Faggyon!	X	Haggyjátok!

Minden helyes megoldás 1 pont. Amennyiben a felvételiző egynél több megoldást írt be a megadott helyre, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes megoldás is szerepel a válaszban.

5. a) 3 pont

1. Hamis
2. Hamis
3. Hamis
4. Igaz
5. Hamis

5 helyes válasz = 3 pont

4 helyes válasz = 2 pont

2–3 helyes válasz = 1 pont

0–1 helyes válasz = 0 pont

Amennyiben egy állításnál nincs bekarikázva sem az IGAZ, sem a HAMIS szó, vagy mindkettőt jelölte a felvételiző, a részfeladat megoldása nem fogadható el. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

b) eszterág 1 pont

c) elterjedt 1 pont

Csak a megadott szóalakok fogadhatók el megoldásként. A helyesen leírt szavak csak nagybetűs vagy nagy kezdőbetűs írással is elfogadhatók. Amennyiben a felvételiző egy helyre több szót írt be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szó is szerepel a válaszban. Csak a helyesírási/másolási szempontból is hibátlan válasz fogadható el.

6. a) tölgyfa: E) zöngéesség szerinti részleges hasonulás 1 pont

b) elfoglalja: C) írásban jelöletlen teljes hasonulás 1 pont

Amennyiben a felvételiző egynél több betűt írt be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszban.

c) C) rag 1 pont

Amennyiben a felvételiző egynél több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszban. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

d) barát 1 pont

Amennyiben a felvételiző több szót is beírt, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szó is szerepel a válaszban. A helyesírási és/vagy másolási hibákat a feladatlapon javítjuk, de pontot nem vonunk le értük. A helyes válasz csak nagybetűs vagy nagy kezdőbetűs írással is elfogadható.

e) Bekarikázva: 4 1 pont

Amennyiben a felvételiző több számot is bekarikázott, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szám is szerepel a megoldásban. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

- f) Bekarikázva: A) ker-tig és C) temp-lom és D) ba-go-lyé 1 pont

Az 1 pont csak akkor adható meg, ha mind a három részválasz helyes. Amennyiben a felvételiző háromnál több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszban. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

- g) Bekarikázva: 3 1 pont

Amennyiben a felvételiző több számot is bekarikázott, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szám is szerepel a válaszban. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

- h) Bekarikázva B) lemásolja és H) lesétáltam 1 pont

Az 1 pont csak akkor adható meg, ha mind a két részválasz helyes. Amennyiben a felvételiző kettőnél több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszban. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

7. a) 5 pont

B 8.: Számolj a lehetőségekkel; ne költsesz anyagi erődon felül!

H 3.: Aki vagy ami igazán értékes, az értékes marad a hozzá méltatlan környezetben is.

A 7.: A külső alapján nem ítéld meg az ember erkölcsi értékeit.

D 1.: Későn kap észbe, akkor akar valamihez hozzáfogni, amikor már oda a kedvező alkalom.

F 4.: Csak tettei a békés szándékot, csak színleg akar kibékülni.

Minden helyes megoldás (a megadott jelentéshez a megfelelő betűt és számot is beírta a felvételiző) 1 pont. Amennyiben a felvételiző egynél több betűt vagy számot írt be a megadott helyre, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű vagy szám is szerepel a válaszban.

8. a) öreg 1 pont

- b) üreg 1 pont

Csak a helyesírási szempontból is hibátlan válasz fogadható el. A helyes válasz csak nagybetűs vagy nagy kezdőbetűs írással is elfogadható.

9. 5 pont

1.	Fertőboz	Kastély (Nagycenk)	3,6	András	Barátság
2.	Kismaros	Királyrét	12	Morgó	Szokolya
3.	Lenti	Kistolmács	32	Ábel	Csömödér
4.	Pörböly	Báránfok	30	Rezét	Keselyűs

(Az 1. oszlopba az induló állomás nevét kellett beírni. A 2. oszlopba a végállomás nevét kellett beírni. A 3. oszlopba a két végállomás közti távolságot kellett beírni kilométerben megadva. A 4. oszlopba a mozdony nevét kellett beírni. Az 5. oszlopba a két végállomás közti megfelelő megálló nevét kellett beírni.)

- 0 hiba = 5 pont
- 1 hiba = 4 pont
- 2 hiba = 3 pont
- 3 hiba = 2 pont
- 4–5 hiba = 1 pont
- 5-nél több hiba = 0 pont

Amennyiben a felvételiző a táblázat minden üres helyére (8 üres hely) a megfelelő egy szót/számot írta be, akkor kapja meg az 5 pontot. Minden üresen hagyott hely vagy hibás válasz 1 hibának számít. Amennyiben a felvételiző egynél több szót/számot írt be a megadott helyre, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szó/szám is szerepel a válaszban. A helyesírási és/vagy másolási hibákat a feladatlapon javítjuk, de pontot nem vonunk le értük.

10. a) Tartalomra összesen adható: 3 pont

3 pont adható, ha

- a szöveg eredeti, ötletes, gondolatgazdag, a megadott mondatok szervesen épülnek a szövegbe;
- a fogalmazás alapötletét részletesen kidolgozza, és a szöveg mentes az önellentmondástól, lényegi elemek nem maradnak megmagyarázatlanul;
- megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

2 pont adható, ha

- a szöveg ötletes, ám az alapgondolat nem kellően kidolgozott, megmagyarázatlan elem van benne, vagy kisebb önellentmondás;
- a megadott mondatok nem illeszkednek kellő mértékben a gondolatsorhoz;
- megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

1 pont adható, ha

- az alapötlet kidolgozatlan, lényegi elemek megmagyarázatlanul maradnak, vagy a szöveg egészét meghatározó önellentmondás van benne;
- szegényes, szokványos gondolatsor, de tartalma a kijelölt témáról szól;
- az adott mondatok alig illeszkednek a gondolatsorhoz, de érezhetően megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

0 pont, ha

- a megadott mondatokhoz egyáltalán nem kapcsolódik a gondolatsor;
- az elbeszélés az önellentmondások és megmagyarázatlan elemek miatt nem érthető;
- nem felel meg az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

b) A szöveg szerkezetére összesen adható:

2 pont

2 pont adható, ha

- a szöveg kerek, egész, lezárt;
- formailag is tagolt, a bekezdések jelöltek;
- logikusan és arányosan szerkesztett;
- eléri a megadott terjedelmet;
- megfelelően alkalmazza a szövegkohézió eszközeit, a mondatok, gondolatok logikusan kapcsolódnak egymáshoz;
- nincs benne párbeszéd.

1 pont adható, ha a fenti szempontok közül egy nem érvényesül maradéktalanul.

0 pont, ha a szövegben a 2 pont feltételei közül egynél több szempont nem érvényesül maradéktalanul.

c) A nyelvhelyességre és a stílusra összesen adható:

2 pont

2 pont adható, ha a szöveg

- stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, és
- gazdag szókincsű, és
- gördülékenyen, választékosan szerkesztett mondatokat tartalmaz, és
- maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, például helytelen szóhasználatot, indokolatlan igeidőváltást, hibás mondatbeli egyeztetést, nem megfelelő szórendet.

1 pont adható, ha a szöveg

- maximum 2 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, és változatos szókincsű és mondatfűzésű, a köznyelvi normának megfelelő szóhasználatú. *vagy*
- maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül valamelyiknek nem felel meg.

0 pont, ha a szöveg

- kettőnél több nyelvhelyességi hibát tartalmaz; *vagy*
- 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül legalább kettőnek nem felel meg.

d) A helyesírásra összesen adható:

2 pont

- 2 pont, ha a szövegben legfeljebb 2 központoszási hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit).
- 1 pont, ha a szövegben az alábbiak közül valamelyik megvalósul: egy hiba a közhasználatú szavak egybeírásának terén *vagy* egy hiba a magánhangzó hosszúságának tévesztésénél *vagy* egy elválasztási hiba *vagy* egy mondatkezdő nagybetű tévesztése *vagy* egy-két ékezet hiánya *vagy* egy betűtévesztés *vagy* betűcsere *és* az előbbiekből ismertetett hibatípusok mellett legfeljebb 3–5 központoszási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit).

Ha a fenti hibatípusok közül egynél több van jelen a szövegben a 3–5 központoszási hiba mellett (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit), akkor csak 0 pont adható.

- 0 pont, ha a szövegben az alábbiak közül valamelyik hibatípus megvalósul: igekötős igék, névutós főnevek, *j-ly*, tagadószókat egybeírása egy másik szóval, mássalhangzó-hosszúság tévesztése, tulajdonnév kezdőbetűjének, írásban nem jelölt hasonulásnak a tévesztése, illetve ha az 1 pont kritériumánál leírt hibatípusok esetében egynél több hiba található típusonként a szövegalkotásban, vagy ötnél több központoszási hiba figyelhető meg a fogalmazásban (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit).

e) A külalakra, írásképre összesen adható:

1 pont

- 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználata egyértelmű, nem használja indokolatlanul a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.

Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználata, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.

c)–e) Ha a terjedelem rövidege miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.